

Srednja zdravstvena šola Celje

ZRCALCE, ZRCALCE NA STENI POVEJ...

Avtorice:

Jerneja DRAME , 2.kt

Maja PALIR , 2.kt

Anja PETKOVNIK , 2.kt

Mentorici:

Tanja LESKOVŠEK, dipl. m. s.,

Marija BEC, dipl. m. s., kt

Mestna občina Celje, Mladi za Celje
Celje, 2007

ZRCALCE, ZRCALCE NA STENI POVEJ...

Šifra: Jagode

Razred/letnik: 2. letnik

Mestna občina Celje, Mladi za Celje
Celje, 2007

Kazalo vsebine:

Kazalo vsebine:	3
Kazalo slik:	4
Kazalo grafov in tabel:	5
Zahvala	6
Povzetek	7
Uvod	8
NAMEN:	8
HIPOTEZE:	8
METODE DELA:	8
1. ZGODOVINA LIČENJA	10
2. KOZMETIČNI IZDELKI	12
2. 1 Izdelki za čiščenje kože	12
2. 2 Korektor	12
2. 3 Pudri	13
2. 4 Senčilo za veke	13
2. 5 Svinčnik za obrobo oči	13
2. 6 Maskare	13
2. 7 Rdečilo za ustnice	13
3. PRIPOMOČKI ZA LIČENJE	14
3. 1 Gobice za nanašanje pudra	14
3. 2 Čopiči	14
4. POSTOPKI LIČENJA	15
5. VIZAŽIST	16
6. VRSTE MAKE UP A OZ. LIČENJE ZA RAZLIČNE PRILOŽNOSTI	17
6. 1 DNEVNI MAKE UP	17
6. 2 POSLOVNI MAKE UP	17
6. 3 VEČERNI MAKE UP	18
6. 4 POLETNI MAKE UP	19
6. 5 PERMANENTNI MAKE UP	20
6. 6 MAKE UP ZA ZRELA LETA	21
6. 7 POROČNI MAKE- UP	22
7. REZULTATI	23
Zaključek	35
8. PRILOGE	37
8. 1 Priloga 1: Intervju <i>MILAN PEJNOVIĆ</i>	37
8. 2 Priloga 2: Intervju <i>SASA GODEJŠA</i>	39
8. 3 Priloga 3: <i>ANKETA</i>	43
9. Seznam uporabljene literature	45

Kazalo slik:

Slika 1: Stari Grki	Slika 2: Ličenje v Starem Egiptu	10
Slika 3: Greta Garbo	Slika 4: Marylin Monroe.....	11
Slika 5: Kozmetični izdelki		12
Slika 6: Gobice za nanašanje pudra.....		14
Slika 7: Čopiči za ličenje.....		14
Slika 8: Čiščenje obraza		15
Slika 9: Delo vizažista.....		16
Slika 10: Dnevni make up		17
Slika 11: Večerni make up		18
Slika 12: Poletni make up.....		19
Slika 13: Permanentni make up za oči	Slika 14: Permanentni make up za ustnice	20
Slika 15: Make up za zrela leta		21
Slika 16: Poročni make up		22
Slika 17: Ga. Saša Godejša		39
Slika 18: Ga. Saša, Anja, Jerneja		40
Slika 19: Skupinska slika		42

Kazalo grafov in tabel:

Graf 1: Število anketiranih dijakinj po posameznih srednjih šolah	23
Graf 2: Ali se ličite?	24
Graf 3: Kdaj se ličite?	25
Graf 4: Ali menite, da je način ličenja potrebno prilagoditi različnim priložnostim?	26
Graf 5: Ali smatrate, da tudi poklic, ki ga boste opravljali, določa način ličenja?	27
Graf 6: Zakaj se ličite?	28
Graf 7: Kaj vpliva na vaš izbor barv in načina ličenja?	29
Graf 8: Katere izdelke za ličenje uporabljate?	30
Graf 9: Kateri del obraza najbolj poudarite?	31
Graf 10: Katero kozmetiko za ličenje uporabljate?	32
Graf 11: Kdo vam svetuje o uporabi kozmetike?	33
Graf 12: Ali menite, da bi potrebovali več informacij o ličenju?	34

Tabela 1: Število anketiranih dijakinj po posameznih srednjih šolah	23
Tabela 2: Število odgovorov na vprašanje - Ali se ličite?	24
Tabela 3: Število odgovorov na vprašanje – Kdaj se ličite?	25
Tabela 4: Število odgovorov na vprašanje – Ali menite, da je način ličenja potrebno prilagoditi različnim priložnostim?	26
Tabela 5: Število odgovorov na vprašanje – Ali smatrate, da tudi poklic, ki ga boste opravljali, določa način ličenja?	27
Tabela 6: Število odgovorov na vprašanje – Zakaj se ličite?	28
Tabela 7: Število odgovorov na vprašanje - Kaj vpliva na vaš izbor barv in način ličenja? ..	29
Tabela 8: Število odgovorov na vprašanje – Katere izdelke za ličenje uporabljate?	30
Tabela 9: Število odgovorov na vprašanje – Kateri del obraza najbolj poudarite?	31
Tabela 10: Število odgovorov na vprašanje – Katero kozmetiko za ličenje uporabljate?	32
Tabela 11: Število odgovorov na vprašanje – Kdo vam svetuje o uporabi kozmetike?	33
Tabela 12: Število odgovorov na vprašanje – Ali menite, da bi potrebovali več informacij o ličenju?	34

Zahvala

Raziskovalna naloga, ki je sedaj v vaših rokah, ne bi nastala brez pomoči in spodbude nekaterih ljudi.

Najlepše se zahvaljujemo:

- mentoricama gospe Tanji Leskovšek, dipl. m. s., in gospe Mariji Bec, dipl. m. s.,
- gospe Maji Antonič, prof., ki je nalogo lektorirala,
- gospodu Albertu Trnovšku, univ. dipl. inž. str., ki nam je pomagal pri tehničnem oblikovanju,
- gospe Loreni Hus, ki nam je nalogo strokovno pregledala,
- gospodu Milanu Pejnoviću in gospe Saši Godejši, ki sta nam bila pripravljena odgovoriti na naša vprašanja,
- dijakinjam, ki so reševale ankete.

Hkrati pa smo ponosne tudi nase, ker smo vztrajale in pripeljale raziskovalno nalogo do konca.

Povzetek

Raziskovalna naloga je sestavljena iz teoretičnega in empiričnega dela.

Teoretični del naloge predstavi kratko zgodovino ličenja skozi desetletja vse do današnjega časa. Opisani so kozmetični izdelki in pripomočki za ličenje. Predstavljen je postopek ličenja in različni make upi, ki se podajo določeni priložnosti.

Zanimalo nas je tudi, kako je pri nas s profesionalnim ličenjem in kdo ga izvaja. Želele smo dobiti čim več informacij, zato smo se obrnile na gospoda Milana Pejnoviča, predsednika Sekcije kozmetikov pri Obrtni zbornici Slovenije. Naredile smo tudi intervju z gospo Sašo Godejšo, slovensko vizažistko. Skozi pogovor smo dobile želene informacije in izvedele marsikatero zanimivost.

V empiričnem delu nas je zanimalo, če se naše vrstnice ličijo in ali se znajo naličiti priložnosti primerno. V ta namen smo izvedle anketo z vprašanji o ličenju, ki nam je potrdila naše hipoteze. Ugotovile smo, da se večina dijakinj liči in pozna razliko med vsakdanjim ličenjem in ličenjem za posebne priložnosti. Dijakinje najraje ličijo in poudarijo oči, z ličili se počutijo lepše in bolj samozavestne.

Uvod

Vsakodnevno se srečujemo z različnimi ljudmi, ki nas pri pogledu navdušijo ali pa nas pustijo ravnodušne, mogoče nas celo odbijajo.

Predvsem pri ženskah usmerimo našo pozornost na njihovo urejenost, ki pa ne zajema le oblačil, obutve in pričeske, temveč tudi obraz (barva kože, pogled, nasmeh...)

Obraz izžareva notranjost, želje, potrebe in osebne značilnosti.

Z uporabo dekorativne kozmetike lahko poudarimo izraz obraza, prikrijemo drobne nepravilnosti in ustvarimo videz urejene, samozavestne osebe. Z neznanjem oz. nepoznavanjem učinkov in uporabe dekorativnih izdelkov pri ličenju pa je lahko rezultat drugačen...

Že do nekdanj so se ženske trudile izgledati kar se da najbolje. Lepota je pomenila moč in pot k sreči, zato je postala in ostala zaveznica vseh žensk.

Za uspešno ličenje je zelo pomembno, da ženske poznajo osnove ličenja in značilnosti svojega obraza. Le tako bodo vedele kako in zakaj naj senčijo obraz, izbirajo ličilo glede na polt in barvo las ter prilagajajo ličenje posebnim priložnostim.

NAMEN:

Namen teoretičnega dela naše raziskovalne naloge je bil pridobiti čim več informacij s področja ličenja. V empiričnem delu pa smo se osredotočile na navade ličenja pri naših vrstnicah.

HIPOTEZE:

H1: Večina srednješolk se liči in pozna razliko med ličenjem za posebne priložnosti, ter vsakdanjim ličenjem (za v šolo).

H2: Večina srednješolk meni, da so naličene lepše in bolj samozavestne.

H3: Dekleta najraje ličijo in poudarijo oči.

METODE DELA:

Raziskovalna naloga ne more nastati brez potrebnih informacij o izbrani temi. Naša tema je ličenje in raziskava ali se dijakinje znajo naličiti in uporabiti prave kozmetične pripomočke in izdelke.

Raziskovalne metode, ki smo jih uporabile, so nam pomagale narediti in dokončati raziskovalno nalogo.

Za raziskovanje v empiričnem delu naloge smo opravile anketo in intervju. Z urejanjem podatkov smo se najprej srečale pri anketi, saj je bilo tam veliko razčlenjevanja in razvrščanja rezultatov glede na ustrezno šolo in program. Pridobljene rezultate smo vnesle v tabele in grafe, ki smo jih na koncu naloge tudi predstavile in komentirale.

Ko smo izbirale informacije o ličenju, za teoretični del naloge, smo si pomagale z različno literaturo.

METODA DELA S TEKSTOM- naša literatura so bile knjige, prospekti, zloženke in tudi internet. Informacije smo najprej prebrale iz knjig s primernimi naslovi in vsebino, nato pa smo jih povezale in se o njih razpisale. Zanimive prispevke smo našle tudi na internetu. Prav tako smo na internetu našle slikovno gradivo, s katerim smo nazorno predstavile ličenje, make-up in še marsikaj.

ANKETA- anketo smo opravile na različnih srednjih šolah. Ankete so rešila dekleta oz. dijakinje. Ko smo ankete pregledale smo dobljene informacije razčlenile in se v njih poglobile. Izvedele smo veliko o navadah ličenja srednješolk. Vse te razčlenitve smo vnesle in predstavile tudi v obliki grafov.

INTERVJU- z gospodom Milanom Pejnovičem smo opravile intervju in dobile informacije o poklicu vizažista iz prve roke. Na zastavljena vprašanja je odgovoril zelo izčrpno. Intervju z g. Sašo Godejšo je bil pika na i. Prijazno in zanimivo nam je predstavila njen pogled na svet ličenja, kako se je šolala v Londonu, predstavila vizažista in njegovo delo, obnašanje do stranke, ki jo ličimo. Oba intervjuja sta se nam zdela zelo lep primer informacij, zato smo ju vključile v nalogo.

1. ZGODOVINA LIČENJA

Že v začetku nastanka človeškega rodu so krasili svoje telo najverjetneje zato, da bi ugajali nasprotnemu spolu. Plemenske skupine so s poslikavo obraza in telesa izražale pripadnost skupini, pripadnost določeni kasti ali družbenemu položaju.

Iz Indije pa prihaja tudi poslikava telesa s kano. Tam še danes od poroki poslikajo nevesto s tradicionalnimi vzorci, predvsem po dlaneh in spodnjem delu nog.

Slika 1: Faraoni / stari Egipčani

Slika 2: Ličenje v starem Egiptu

Stari Egipčani so najbolj ponosni na slavno lepoticu Nefretete s svojimi lepimi, črno obrobjenimi očmi. Uporaba ličil je bila izključno namenjena vladajočemu sloju in duhovščini, faraoni pa so svoje božanstvo izražali z obrobjenimi očmi na prav poseben način. Primerke najlepšega ličenja najdemo predvsem v zgodovini afriških ljudstev v Maroku, Egiptu, Iraku, Iranu, Turčiji... Stara ljudstva pa so si prebadala tudi različne dele telesa, kot je nos, ušesa in obrvi – body piercing.

V Evropi je nega telesa cvetela predvsem v Rimskem imperiju in v stari Grčiji, kjer so si ženske že barvale lase in se ličile. S prihodom krščanstva je zamrlo negovanje lepote, kasneje pa se je v obdobju renesanse, klasicizma in baroka prerodila kozmetika. Zagorel obraz je bil znak kmečkega človeka, višji sloj (tako ženske kot moški) pa je uporabljal ogromne količine pudra, saj je porcelanasta bela polt veljala za lepo.

Lica so bila rožnata, ustnice pri obeh spolih naličene z močno rdečo barvo.

Z razvojem zdravilstva se je razcvetelo tudi izdelovanje strupov, parfumov, ličil ter razkošnih lasulj. Tudi v devetnajstem stoletju je bilo ličenje značilno za bogate, saj so bila ličila težko dostopna in draga, industrijska revolucija pa je navdušila predvsem ženske, ki so želele delati v proizvodnji in biti na tekočem s trendi.

Izboljšanje življenjskih razmer in razvoj kemije v dvajsetem stoletju je prineslo velike spremembe tudi v kozmetiki. Make up je postal masovni fenomen šele po letu 1900, ideja o naličenih ženskah pa se je začela z rojstvom nemega filma. Ličenje se je tako prestavilo tudi v gledališča, filme, modo ...

Dvajseta leta z razvojem filma in fotografije kažejo prve idole lepote - slavne igralce, ki postanejo idoli lepote vse do sedemdesetih let 20. stoletja. Zaščitni znak filmskih div so bile tanke, populjene obrvi, osenčene veke in brezhibna polt. Kozmetična industrija je začela

izdelovati prve pudre, senčila in rdečila v taki obliki, kot jih poznamo še danes - seveda iz zelo poenostavljenih sestavin.

Trideseta in štirideseta leta 20. stoletja na področju kozmetike ne prinesejo večjih novosti, saj kozmetično industrijo ohromita svetovni vojni. Lepotni idoli so še vedno filmske lepoticice (Marlene Dietrich, Greta Garbo, Joan Crawford ...). Legendarna Coco Chanel je bila prva modna kreatorka, ki je za svoje kreacije oblikovala tudi make up, začeli pa so izdelovati dekorativno linijo Chanel, ki je še danes obdržala sloves ene najkvalitetnejših kozmetik. Petdeseta in šestdeseta leta 20. stoletja so prinesla nove lepotne ideale in novo podobo ženske. Nežnejši spol je zvesto sledil hollywoodskim divam, ki so še vedno narekivale idealno podobo. Veliki znani uporniki vkalupljenega sistema ličenja sta bili Marilyn Monroe in kasneje še Joan Collins.

Slika 3: Greta Garbo

Slika 4: Marilyn Monroe

Sedemdeseta leta so v kozmetiko prinesla svež veter. Manekenke postanejo lepotni ideal (Twiggy, Veruschka...). Glavna značilnost te dobe so tanke, privzdignjene obrvi, divje barve senčil, sijajna rdečila in močne črte nad trepalnicami s tušem za veke (eye-liner). Tudi poslikave telesa in umetne trepalnice so bile modne predvsem za revije in hipnotične performanse.

Osemdeseta leta prinesejo ponovne spremembe, barve in stili se umirijo. Uporabljali so naravne, rjave odtenke ličil, obrvi si ne pulijo več, videz je bil povsem naraven. Devetdeseta pa poudarjajo prilagojeno ličenje glede na osebnost. Umetnost ličenja se izpopolni skoraj do perfekcije, nova tehnologija in nova odkritja omogočajo prefinjeno ličenje, tudi dekorativna kozmetika je prijazna do kože, sestavine pa so neoporečne. Nanosi so vse tanjši, poudarja se tisto, kar je lepo in skriva pomanjkljivosti. Prehod tisočletja prinese glamurozno in bleščeče ličenje.

2. KOZMETIČNI IZDELKI

Slika 5: Kozmetični izdelki

Če se želimo dobro in primerno naličiti, potrebujemo kar nekaj kozmetičnih izdelkov in pripomočkov. Kožo je treba na ličenje dobro pripraviti. Ličimo lahko le zdravo in očiščeno kožo.

2. 1 Izdelki za čiščenje kože

(kozmetično milo in kreme, čistilno mleko, čistilna krema, čistilna pena, gel za čiščenje, čistilni robčki, tonik, peeling)

2. 2 Korektor

S korektorjem prekrijemo vse nepravilnosti na obrazu.

PODOČNJAKI - intenzivnejši rumeni in bež odtenki ter oranžni odtenki,

KAPILARE - zeleni korektor,

PIGMENTNI MADEŽI - roza korektor...

2.3 Pudri

Poznamo različne vrste podlage:

- tonirane (obarvane) kreme,
- tekoče pudre (tekoča in kremna podlaga),
- pudre v prahu in kompaktne pudre,
- puder v stiku.

Kadar izbiramo puder, vedno izberemo za ton svetlejšega od naše polti. Preizkušamo ga na nosu ali čeljustni kosti. Puder izberemo tudi glede na tip kože. S pudri prekrivamo številne pomanjkljivosti kože na obrazu, kot so na gube, pore, pege, brazgotine. Poleg tega pa so tudi zaščita pred škodljivimi zunanjimi vplivi.

2.4 Senčilo za veke

je lahko v obliki pudra, gela, svinčnika ali kreme. S senčilom lahko spremenimo videz obraza, optično povečamo oči, poudarimo ali pa poglobimo veke. Poznamo svetleča in matirana senčila.

2.5 Svinčnik za obrobo oči

izberemo glede na barvo oči, ta pa je sive, rjave in črne barve. Uporabljamo ga kot črtalo ali kot senčilo za oči (zabrišemo s čopičem).

2.6 Maskare

morajo dobro prekrivati, trepalnic ne smejo zlepiti, morajo biti odporne proti solzam in trepalnice zgostiti ter podaljšati. Maskare, ki so obstojne v vodi, so manj ustrezne za trepalnice, kot pa kremne maskare. Sama uporaba maskare je preprosta in pomembna pri izdelavi make up-a oči. Poznamo več različnih barv maskar kot je črna, rjava, modra, vijolična, zelena,...

2.7 Rdečilo za ustnice

je na voljo v različnih oblikah (svinčnik, puder, krema, stik), izbiramo pa lahko med obstojnimi, hidratantnimi, negovalnimi in hranljivimi. Rdečil poznamo široko paleto in pearl.

3. PRIPOMOČKI ZA LIČENJE

3.1 Gobice za nanašanje pudra

Tekoči puder najlažje nanesemo z gobico, vsekakor lahko namesto gobice uporabimo tudi naše spretnne prste.

Slika 6: Gobice za nanašanje pudra

3.2 Čopiči

Od kvalitete čopičev je odvisno, če bo make up obstojen ali ne. Poznamo različne vrste čopičev za: nanašanje pudrov, senčil za oči, senčenje obraza, občrtavanje oči, zabrisovanje črt, nanašanje črtala za ustnice in za nanašanje rdečila za ustnice...

Slika 7: Čopiči za ličenje

4. POSTOPKI LIČENJA

Koža mora biti najprej dobro očiščena. Na obraz nato nanesemo hidratantno kremo, ki bo naš obraz dobro nahranila. Okolico oči lahko nahranimo s posebno kremo za ta občutljivi del obraza. Najprej s korektorjem prekrijemo različne kožne spremembe. Sledi nanos tekočega pudra oziroma podlage, ki ga utrdimo puder v prahu ali kompakten puder, ki ga z blazinico nanašamo na kožo. Sledi ličenje oči, ki jih najprej s črtalom obrobimo, ga rahlo zabrišemo ali pa ga pustimo v celoti. Po nanosu senčil, v barvi katera je odvisna od barvnih odnosov in od tega, kaj želimo poudariti, nanesemo še tuš za veke (eyeliner) in maskaro za trepalnice. Na koncu poudarimo še ustnice, ki jih najprej obrobimo s črtalom, ki barvno ustreza vaši šminki ali pa glosu.

Slika 8: Čiščenje obraza

5. VIZAŽIST

Beseda vizažist izvira iz francoske besede visagiste in v francosko-slovenskem slovarju pomeni »specialist za lepoto nego obraza«. Vizažist je veda, ki je pomensko podobna besedi masker, ki pa je očitno bolj omejena na domeno gledališča ali filma.

Poklic vizažista je zelo svoboden, a tudi omejen poklic. Vizažist je umetnik z barvami oz. senčili, saj lahko s svojim delom popolnoma spremeni videz osebe. Je nepogrešljiv spremljevalec estetskih umetnikov, ki nastopajo na televiziji, v revijah, videospotih ali reklamah. Seveda mora upoštevati želje in zamisli režiserja, fotografa in snemalca, kaj želijo v reklami ali filmu na modelu poudariti.

Vizažist mora strokovno znanje nenehno izpopolnjevati, saj je treba slediti trendom mode in obdobja, v katerem živimo. Vizažist mora obvladati nekatera splošna znanja, kasneje pa se lahko tudi specializira. V njegova dela sodi analiza, načrtovanje in organizacija dela, priprava dela oz. delovnega mesta. Ključna dela so tudi izdelava make up-a, ličenje oči, nosu in ustnic. Oblikuje ličnice ter liči obrvi, seveda pa v njegovo delo sodi tudi poslikava obraza in telesa. (vir 11)

Slika 9: Delo vizažista

Zanimalo nas je, kako je s poklicem vizažista v Sloveniji. Pri nas je trenutno možno pridobiti znanje vizažista na tečajih in opraviti nacionalne poklicne kvalifikacije. Dodatna znanja lahko pridobimo v tujini (Italija, Anglija, Francija, Nemčija).

6. VRSTE MAKE UP A OZ. LIČENJE ZA RAZLIČNE PRILOŽNOSTI

6.1 DNEVNI MAKE UP

Za ten uporabimo tekoči puder ali tonirano (barvno) kremo. Nato podlago utrdimo s transparentnim pudrom v prahu. Podlaga mora ostati naravna, a kljub temu mora prekriti pomanjkljivosti. Senčimo vedno najprej s črtalom. Barvo črtala razmažemo s čopičem ali pa s prstom. Kasneje z gobico nanesemo senčilo za veke, ki ga razmažemo in zabrišemo. Pod očmi uporabimo črtalo le v posebnih primerih ali pa z gobico nanesemo le malo senčila za veke. Za bolj obstojni in učinkovitejši dnevni make up uporabimo še tuš za veke (eyeliner), ki ga tudi zabrišemo. Obrvi utrdimo z utrjevalcem za obrvi, oblikujemo jih s senčilom za veke ali s črtalom za obrvi. Obrobimo s črtalom in tudi v celoti pobarvamo. Nato lahko nanesemo še rdečilo za ustnice ali pa lip glos za svetleč videz.

Slika 10: Dnevni make up

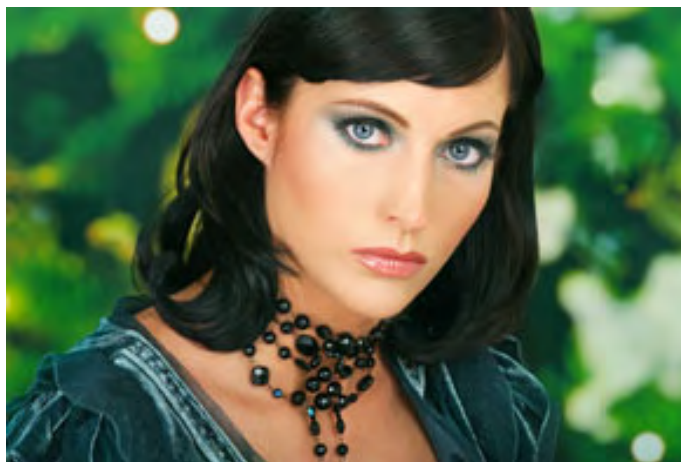
6.2 POSLOVNI MAKE UP

Poslovni make up je zelo podoben dnevnemu. Videz je na delovnem mestu močan komunikator. Poslovni make up ne sledi zadnjim modnim trendom. Praviloma je nevsiljiv in ne poudarja posameznih delov obraza. Vseeno pa je potrebno upoštevati določena nenapisana pravila, kot je na primer neprimernost rdečega laka za nohte, uporaba premočnega parfuma in bogatega nakita. Tukaj velja pravilo »manj je več«. Ne samo ameriške, tudi evropske študije kažejo, da imajo naličene ženske lahko tudi za 20- 30% višji prihodek od nenaličenih. Za ženske je velik plus, če so lepo naličene, saj tako v družbi veljajo za bolj samozavestne.

6.3 VEČERNI MAKE UP

Za razliko od dnevnega ličenja je lahko večerni make up izrazitejši. Uporabljamo podlage, ki so bolj prekrivne, senčila bolj intenzivnih barv, bleščice in svetleči prah. Ten naj bo 1-2 tona svetlejši od barve kože. Pomembna je uporaba stikov za korekcije, in sicer en ton temnejšega in en ton svetlejšega. Podlago utrdimo s transparentnim pudrom v prahu. Nato preidemo na oči. Najprej uporabimo tuš za veke (eyeliner), ki ga s čopičem zabrišemo. S temnim mat senčilom poudarimo polmesec na zgornji vek. Senčilo nanese s pomočjo gobice, razmažemo in zasenčimo pa ga s čopičem, potegnemo prav tako veko pod očesom. S temno barvo pod očmi damo očesu obliko. S svetlo, biserno barvo, pa damo očem sijaj. Črno črtalo uporabimo pod očesom, v notranjosti očesa do $\frac{3}{4}$, kotiček pa podaljšamo navzven na spodnji vek. Nato nanese rdečilo po lični kost. Če senčimo nad ali pod kostjo, s tem zožimo ta del obraza. Preden nanese rdečilo, potapkamo ličnice s transparentnim pudrom v prahu, da barva rdečila boljše drsi. Čopič le nastavimo in se pomikamo od senc proti sredini obraza s krožnimi gibi, tukaj pa lahko uporabimo tudi biserne ali svetleče barve.

Za svetljenje obraza ali vek uporabljamo biserne sence za oči, zelo pomembno je, da z bisernim prahom zasenčimo točke svetlobe, ki so med očmi, nad lično kostjo, med brado in spodnjo ustnico. Pri večernem oz. make up za posebne priložnosti (novoletni, maturantski...) se lahko poigravamo z barvami, saj je pretiravanje z nanosi in barvnimi kombinacijami dobrodošlo.

Slika 11: Večerni make up

6.4 POLETNI MAKE UP

Ličenje moramo poleti omejiti in spremeniti. Zagorel obraz ne prenese ne težkih ličil ne pretemnih barv. Lepo rjavo barvo lahko poudarimo z bronco. Nanesemo jo na lica in nos, lahko tudi veke, nikakor pa ne pozabimo na vrat. Če nosimo odprta oblačila, lahko z bronco poudarimo tudi dekolte. Takšno ličilo je za poletje univerzalno, saj zrcali svetlobo in daje lep, naraven videz. Dodamo lahko še maskaro za oči ter vazelin ali glos za ustnice. Izogibajmo se temnim in mat rdečilom za ustnice ter hladnim tonom, ki se običajno ne podajo k zagoreli koži, ter pudrov v kamnu ali prahu. Obraz naj se kar sveti, saj tako učinkuje sveže in bolj naravno.

Slika 12: Poletni make up

6.6 PERMANENTNI MAKE UP

Permanentni make up bi lahko primerjali s tatoojem. Je rešitev za tiste, ki ne uživajo v vsakodnevem ličenju in prisegajo na določene barve. Pri permanentnemu make upu gre za nameščanje pigmenta na posamezne dele obraza. S tem dobimo modne obrvi, črtalo okrog oči, rdečilo na ustnice in ostalo. Moderna tehnologija vedno bolj skrbi za to, da so na voljo ustrezni anestetiki, ki poskrbijo, da so takšni posegi čim manj boleči za stranke, ki se za to odločijo. Ženske, ki so enkrat preizkusile permanentni make up, naj bi se v veliki večini odločale znova.

Slabe strani

- vsakodnevni videz je isti
- obrvi in ustnice lahko delujejo umetno

Dobre strani

- primerno za zelo majhne ustnice ali za ustnice z nepravilno obliko
- odlično za daljnovidne oči

Slika 13: Permanentni make up za oči

Slika 14: Permanentni make up za ustnice

6.7 MAKE UP ZA ZRELA LETA

Po tridesetem letu postaja koža bolj suha, tanka, gubasta in način ličenja je potrebno prilagoditi. Make up naj bo naraven in delikaten. Na obrazu so predeli, kjer se pojavljajo gubice. Ti so na čelu, okrog oči, od nosu proti ustnicam in okrog ustnic. Te točke zahtevajo posebno pozornost. Izogibajmo se težki podlagi, ki bi lahko prekrila preveč. Uporabljajmo tekoče, kremne pudre ali obarvane kreme, ki so bolj rahle. Na gubice nanašajmo izdelke zelo, zelo natanko. Nanašajmo jih s pomočjo vlažne lateksove gobice, namočene z vodo ali še bolje s tonikom, ki uravnava pH-kože. Korektor ali kremna kamuflaža naj bosta nanešena zelo rahlo, za kar je potrebno imeti dober občutek. Nikoli ne uporabljajmo kompaktnega pudra, saj obraz lahko hitro izgleda kot maska. Nanašamo ga z žametno blazinico in ga vedno uporabljamo le v zadnjem delu ličenja tako, da obraz posvetlimo in mu dodamo svetlobo. Za oči uporabljajmo črtala, debele svinčnike ali pa svetleče kremne sence.

Slika 15: Make up za zrela leta

S črtalom potegnemo celotno spodnjo veko z mastnimi barvami. Če oko ni preveč padajoče, namažemo spodnji notranji rob očesa. Pri osebah v zrelih letih je zelo pomembna jasnost, posvetlitev veke. Senčimo od zunaj navznoter. Uporabljamo kremne sence v pastelnih barvah (naravne barve). Ko usta popivnemo s transparentnim pudrom v prahu, jih raztegnemo, da tako popudramo tudi vse gubice. Narišemo linijo ustnic, ki je pri kotičkih vedno malo dvignjena. Linija mora biti precej zaobljena. Ustnice rahlo povečamo. Prostor med narisano linijo in naravnim robom ustnic pobarvamo s črtalom. Uporabimo sveže, jasne, privlačne barve rdečil (pink, oranžne tone) in pozabimo na modo.

6.8 POROČNI MAKE-UP

Zelo pomembna je zdrava in negovana koža, še posebej zato, ker mora biti klasični poročni make up nežen in naraven. Sledi izdelava barvne karte, saj se mora make up skladati z nevestinim značajem, svečano pričesko, barvnim odtenkom obleke, čevljev, modnih dodatkov, nakita in cvetja v poročnem šopku.

Slika 16: Poročni make up

Korektor, podlaga za make up in transparentni puder v prahu morajo biti prepoznavni, nikakor pa ne smejo ustvariti efekta »maske«. Biti morajo nežni, mehki rahli, sveži in rafinirani, prav tako, kot so barve, ki jih izbiramo ob takih priložnostih. Senčila za veke in ličnice ter rdečila za ustnice naj bodo mareličnih, pomarančnih, bež, bronastih, breskvinih, bakrenih, rjavih in zlatih tonov ter mojstrsko zasenčene. Izogniti se moramo sivih ali močno modrih tonov, ker ustvarijo žalostne oči. Pozorni moramo biti tudi pri nanosu bisernih in svetlikajočih se tonov, kajti pri fotografiranju bi obraz utegnil izgledati nepopoln. Naraven, mat efekt klasičnega poročnega ličenja zagotavlja obstojnost do zgodnjih jutranjih ur. V ta namen je priporočljiva uporaba utrjevalcev obrvi, ustnice in na splošno za ves obraz. (vir 6)

7. REZULTATI

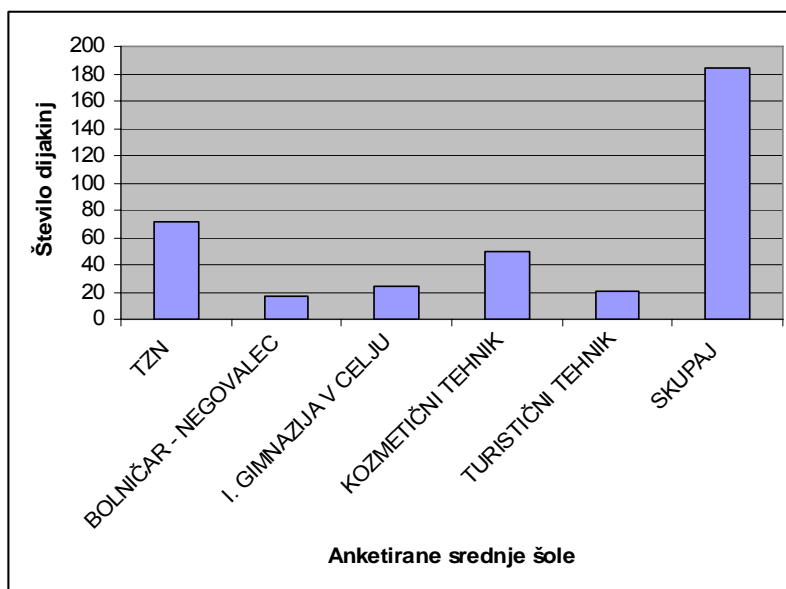
V našo raziskovalno nalogo smo vključile dijakinje prvih, drugih ter zaključnih letnikov gimnazije in srednjih strokovnih šol. Zajete so dijakinje Srednje Zdravstvene šole Celje (program bolničar-negovalec, tehnik zdravstvene nege in kozmetični tehnik), Srednje šole za gostinstvo in turizem ter dijakinje I. gimnazije Celje.

Anketiranih dijakinj je bilo 184, od tega je bilo 51 dijakinj iz zaključnih letnikov tehnik zdravstvene nege, 17 dijakinj iz tretjih letnikov bolničar-negovalec, 24 dijakinj iz drugih letnikov I. gimnazije v Celju, 50 dijakinj iz prvih in tretjih letnikov kozmetičnega tehnika, 21 dijakinj iz drugih letnikov tehnik zdravstvene nege, 21 dijakinj iz tretjih letnikov turističnega tehnika.

Anonimni anketni vprašalnik je priloga te naloge. Rezultate analize ankete smo predstavile v grafih.

SREDNJE ŠOLE	ŠTEVILO
TZN	72
BOLNIČAR - NEGOVALEC	17
I. GIMNAZIJA V CELJU	24
KOZMETIČNI TEHNIK	50
TURISTIČNI TEHNIK	21
SKUPAJ	184

Tabela 1: Število anketiranih dijakinj po posameznih srednjih šolah

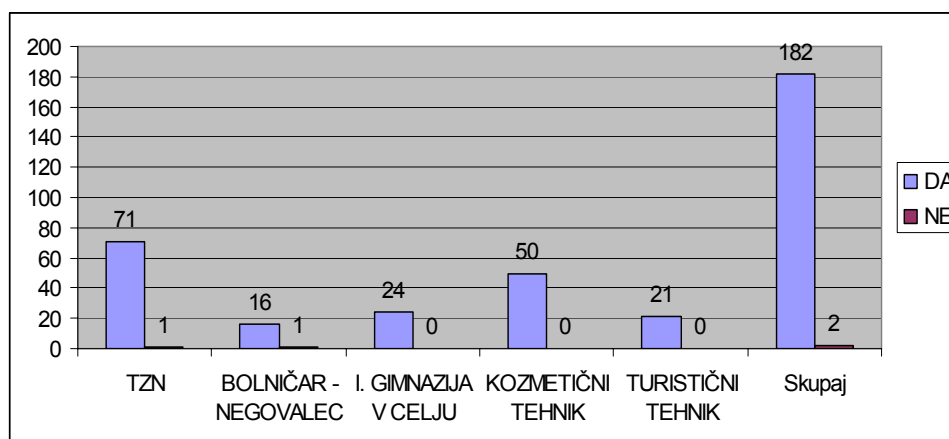

Graf 1: Število anketiranih dijakinj po posameznih srednjih šolah

1. Ali se ličite?

Srednje šole	DA	NE
TZN	71	1
BOLNIČAR - NEGOVALEC	16	1
I. GIMNAZIJA V CELJU	24	0
KOZMETIČNI TEHNIK	50	0
TURISTIČNI TEHNIK	21	0
Skupaj	182	2

Tabela 2: Število odgovorov na vprašanje - Ali se ličite?

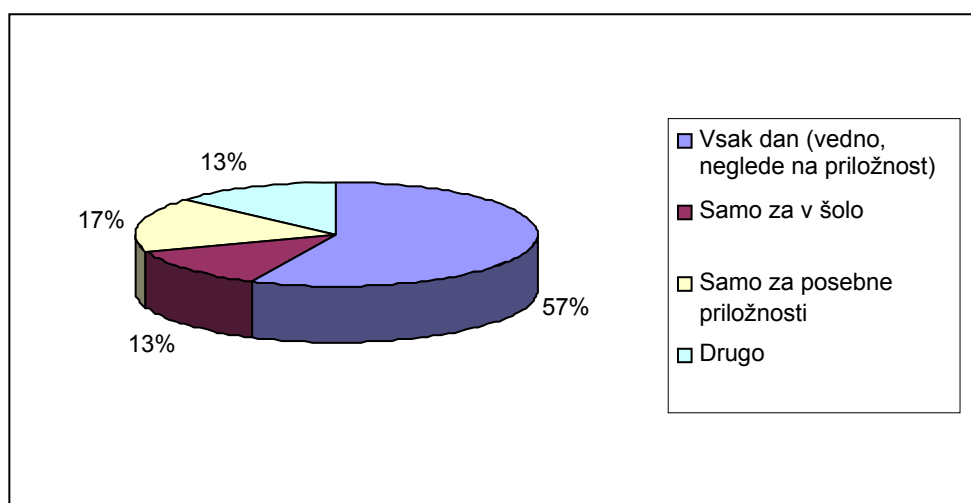
Graf 2: Ali se ličite?

Odstopanja so vidna, saj se od 184 anketiranih dijakinj liči 99%, le 1% pa se jih ne liči.

2. Kdaj se ličite?

Kdaj se ličite?	Število
Vsak dan (vedno, ne glede na priložnost)	103
Samo za v šolo	23
Samo za posebne priložnosti	31
Drugo	24

Tabela 3: Število odgovorov na vprašanje – Kdaj se ličite?

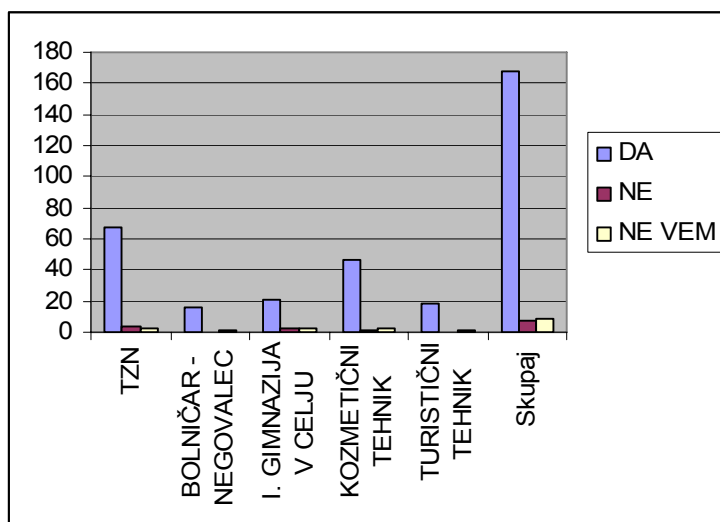
Graf 3: Kdaj se ličite?

Kar 57% dijakinj se liči vsak dan, neglede na priložnosti, samo za v šolo se naliči 13%, 17% pa le ob posebnih priložnostih. 13% dijakinj se liči kadar imajo čas, kadar se dobro počutijo.

3. Ali menite, da je način ličenja potrebno prilagoditi različnim priložnostim?

Srednje šole	DA	NE	NE VEM
TZN	67	4	3
BOLNIČAR - NEGOVALEC	16	0	1
I. GIMNAZIJA V CELJU	21	2	2
KOZMETIČNI TEHNIK	46	1	2
TURISTIČNI TEHNIK	18	0	1
Skupaj	168	7	9

Tabela 4: Število odgovorov na vprašanje – Ali menite, da je način ličenja potrebno prilagoditi različnim priložnostim?

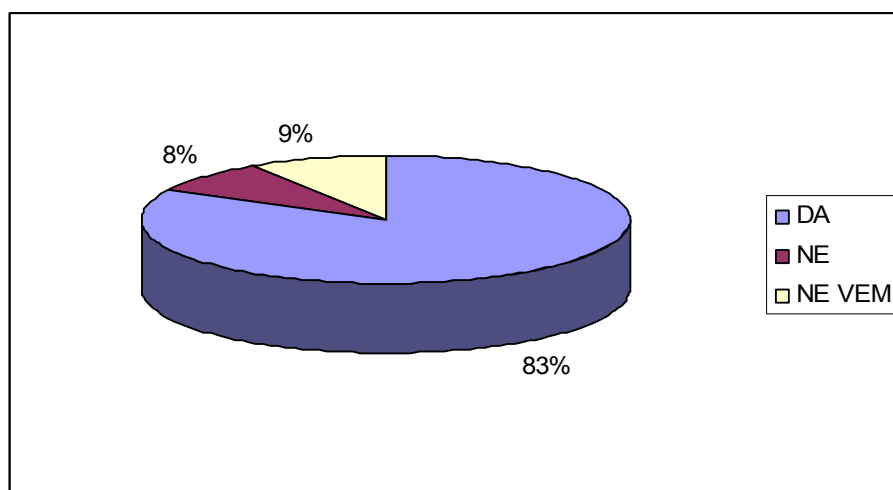
Graf 4: Ali menite, da je način ličenja potrebno prilagoditi različnim priložnostim?

In vseh programov, ki smo jih anketirale se jih 91% strinja, da se je način ličenja potrebno prilagoditi različnim priložnostim, 4% dijakinj pa se s tem ne strinja, ostalih 5% pa je neopredeljenih.

4. Ali smatrate, da tudi poklic, ki ga boste opravljali, določa način ličenja?

DA	NE	NE VEM
152	15	17

Tabela 5: Število odgovorov na vprašanje – *Ali smatrate, da tudi poklic, ki ga boste opravljali, določa način ličenja?*

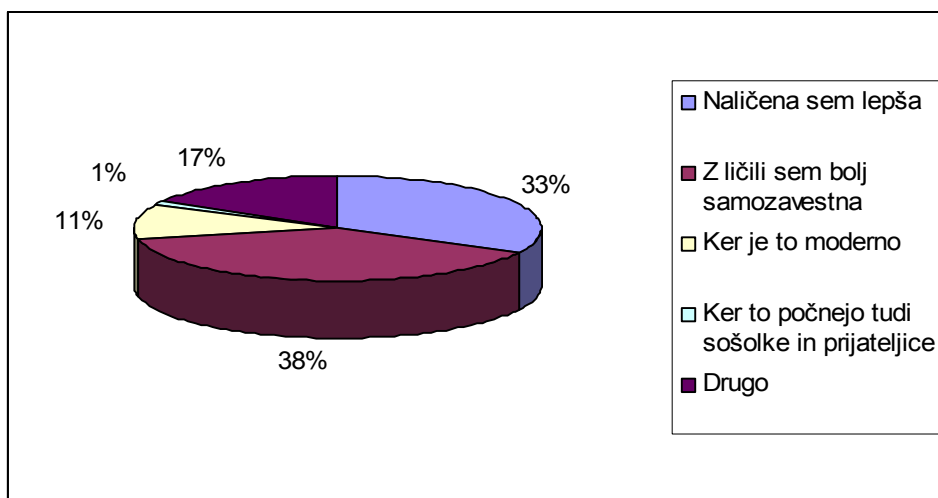
Graf 5: *Ali smatrate, da tudi poklic, ki ga boste opravljali, določa način ličenja?*

Kar 83% dijakinj smatra, da poklic, ki ga bodo opravljale, določa oz. zahteva določen način ličenja, 8% tega ne smatra, 9% dijakinj pa se ni moralo odločiti.

5. Zakaj se ličite?

Naličena sem lepša	69
Z ličili sem bolj samozavestna	83
Ker je to moderno	23
Ker to počnejo tudi sošolke in prijateljice	2
Drugo	35

Tabela 6: Število odgovorov na vprašanje – Zakaj se ličite?

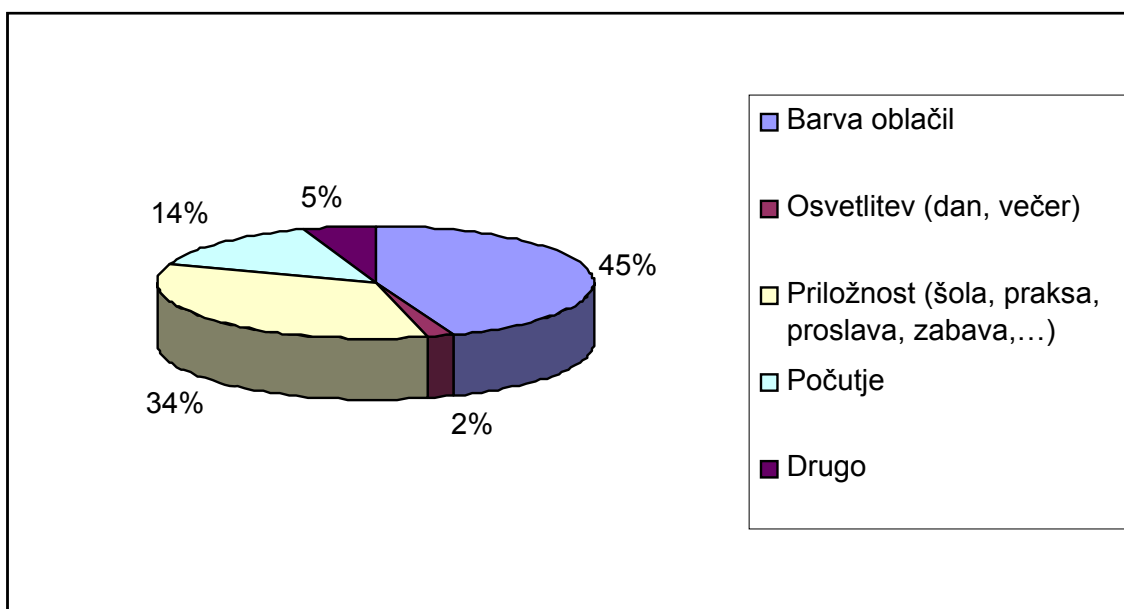
Graf 6: Zakaj se ličite?

Večina dijakinj, 33% se liči predvsem zato, ker so naličene lepše in bolj samozavestne pa 38%. 11%, ker je to moderno, le 1% deklet pa se liči zato, ker to počnejo tudi njihove sošolke in prijateljice. Pod drugo, to je 17% so dekleta napisala, da se ličijo zato, ker so navajena, ker jim to ustreza in zaradi boljšega počutja.

6. Kaj vpliva na vaš izbor barv in načina ličenja?

Barva ličil	91
Osvetlitev (dan, večer)	4
Priložnost (šola, praksa, proslava, zabava,...)	71
Počutje	29
Drugo	11

Tabela 7: Število odgovorov na vprašanje - Kaj vpliva na vaš izbor barv in načina ličenja?

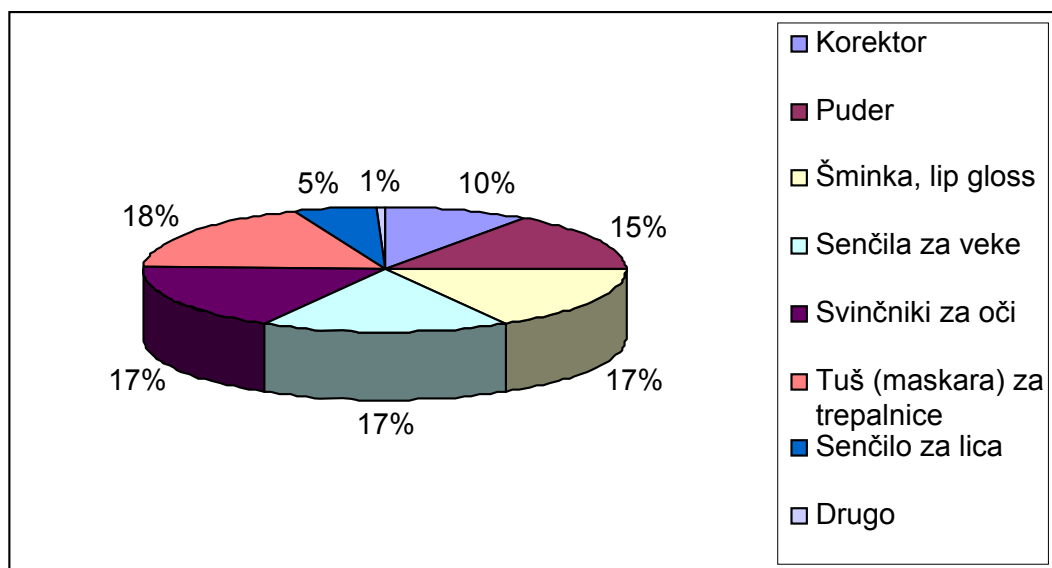

Graf 7: Kaj vpliva na vaš izbor barv in načina ličenja?

Kar 45% dijakinj svoj izbor barv in način ličenja prilagodi predvsem njihovi barvi oblačil, 34% priložnosti. Na nekatere 2% vpliva svetloba, spet druge 14% vpliva počutje. 5% dijakinj se ličijo vedno enako, na nekatere pa celo vplivajo vsi možni odgovori.

7. Katere izdelke za ličenje uporabljate? (možnih je več odgovorov)

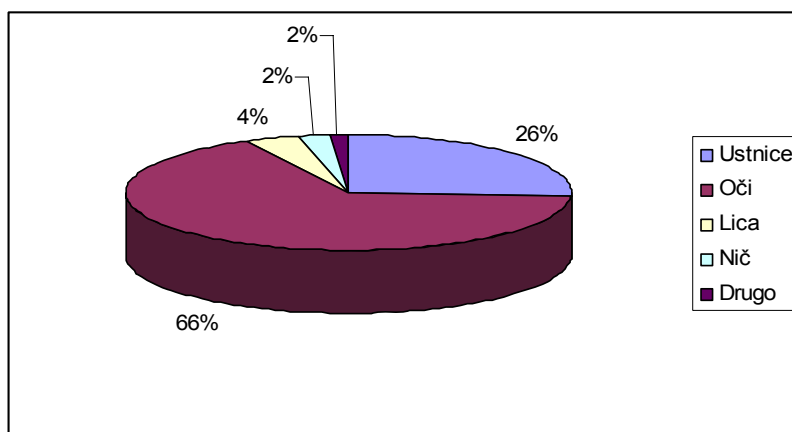
Korektor	77
Puder	122
Šminka, lip gloss	134
Senčila za veke	133
Svinčniki za oči	137
Tuš (maskara) za trepalnice	146
Senčilo z lica	43
Drugo	5

Tabela 8: Število odgovorov na vprašanje – Katere izdelke za ličenje uporabljate?**Graf 8:** Katere izdelke za ličenje uporabljate?

Največ dijakinj za ličenje uporablja maskaro 18%, saj s tem poudarijo svoje oči. Kar trije možni odgovori so dobili izenačeno število odgovorov, 17% (šminka, lip gloss, senčilo za veke in svinčnik za oči). Puder uporablja 15% dijakinj, 5% manj pa korektor. Senčilo za lica uporablja le 5% dijakinj. Preostali 1% pa uporablja npr. črtalo za ustnice,...

8. Kateri del obraza najbolj poudarite?

Ustnice	51
Oči	132
Lica	8
Nič	4
Drugo	3

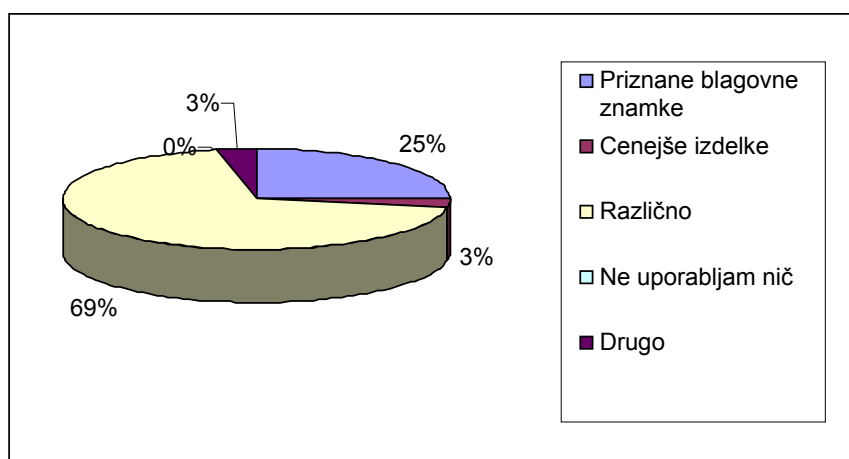
Tabela 9: Število odgovorov na vprašanje – Kateri del obraza najbolj poudarite?**Graf 9:** Kateri del obraza najbolj poudarite?

Rezultati dokazujejo, da 66% dijakinj še vedno poudari oči, kar tudi potrjuje našo tretjo hipotezo. Ustnice poudari 26% dijakinj. Pod drugi možni odgovor je ena izmed njih napisala, da na svojem obrazu najbolj poudari čelo, 4% dijakinj pa poudari lica. Še zmeraj pa 2% dijakinj ne poudarijo nobenega dela obraza.

8. Katero kozmetiko za ličenje uporabljate?

Priznane blagovne znamke	47
Cenejše izdelke	5
Različno	129
Ne uporabljam nič	0
Drugo	6

Tabela 10: Število odgovorov na vprašanje – Katero kozmetiko za ličenje uporabljate?

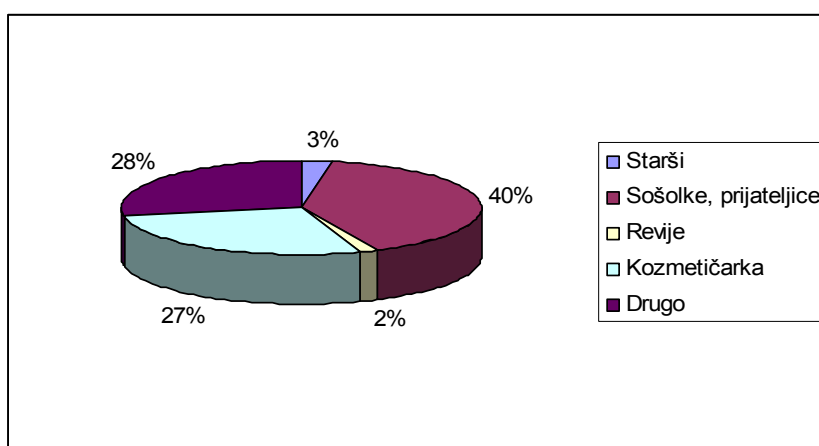

Graf 10: Katero kozmetiko za ličenje uporabljate?

Dijakinje še zmeraj uporabljajo različno kozmetiko (različne kozmetične izdelke) in to kar v 69%, 25% pa jih uporablja priznane blagovne znamke. Pod drugo 3% so dijakinje napisale, da uporabljajo tisto, kar jim je všeč, ne glede na ceno izdelka, ter tisto kozmetiko, ki je ne testirajo na živalih. Iz tega vprašanja smo ugotovile, da vse anketirane dijakinje uporabljajo vsaj en kozmetični izdelek, saj odgovor ne uporabljam nič ni izbrala nobena anketiranka.

10. Kdo vam svetuje o uporabi kozmetike?

Starši	5
Sošolke, prijateljice	72
Revije	3
Kozmetičarka	49
Drugo	50

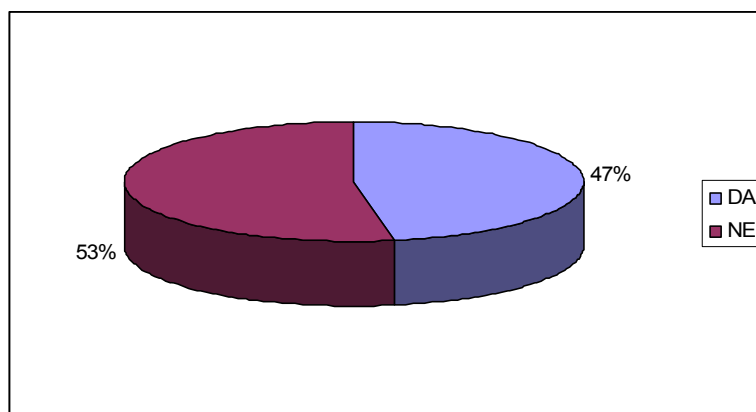
Tabela 11: Število odgovorov na vprašanje – Kdo vam svetuje o uporabi kozmetike?**Graf 11:** Kdo vam svetuje o uporabi kozmetike?

Dijakinjam največkrat svetujejo sošolke in prijateljice in to v 40%. Nekatere, kar 27%, zaupajo svetovanju njihovih kozmetičark, 28% dijakinj pa se je odločilo, da se bodo ličile same. Le 2% dijakinj se obrne na revije in 3% na starše.

11. Ali menite, da bi potrebovali več informacij o ličenju?

DA	87
NE	97

Tabela 12: Število odgovorov na vprašanje – Ali menite, da bi potrebovali več informacij o ličenju?

Graf 12: Ali menite, da bi potrebovali več informacij o ličenju?

47% dijakinj meni, da bi potrebovale več informacij o ličenju, 53% pa se jih s tem ne strinja in menijo, da je podatkov o ličenju dovolj.

Zaključek

Krasitev telesa je najverjetneje nastala v začetku nastanka človeškega rodu, polepšali so se namreč zato, da bi ugajali nasprotnemu spolu. Seveda se je ličenje skozi stoletja spreminjalo in izpopolnjevalo. Obstajali so različni slogi ličenja, ki so se zasidrali v našo dediščino. Z ličenjem izražamo svojo osebnost in notranjost. Ličenje, ki nam ustreza v velikem pomenu vpliva na naše počutje. Imamo več samozaupanja, samozavesti, energije in moči. Če smo urejeni in se počutimo lepo in uspešno, se to odraža pri našem delovanju in vključevanju v družbo.

Skozi raziskovalno nalogo smo pri dijakinjah želele ugotoviti znanje in spretnosti ličenja. Pri tem nam je pomagala anketa, ki smo jo izvedle na različnih šolah. Posvetile smo se predvsem make upu za različne priložnosti. Pri raziskovanju smo si pomagale z literaturo, internetom, anketo in intervjujem z gospodom Milanom Pejnovičem in gospo Sašo Godejša.

Ugotovile smo, da je na področju izobraževanja vizažistov v Sloveniji še veliko nerešenih vprašanj. Zaenkrat je ta poklic možno pridobiti preko različnih tečajev in opraviti NPK (Nacionalne poklicne kvalifikacije).

V začetku naloge smo si postavile tri hipoteze, ki smo jih tudi utemeljile.

Prvo hipotezo je naša anketa potrdila, saj se od vseh anketiranih dijakinj ne ličita samo dve. Posledica tega, da se ličijo skoraj vse dijakinje, je vpliv sodobnega časa (reklame, revije, modne smernice, propagandna sporočila...). Vzpodbudna je tudi ugotovitev, da dijakinje poznajo razliko med ličenjem za posebne priložnosti in vsakdanjim ličenjem (za v šolo), kar kaže presenetljivih 93%.

Dijakinje menijo, da se znajo primerno naličiti. Med izdelavo raziskovalne naloge smo nekaj časa opazovale, kako prihajajo dijakinje naličene v šolo. Žal smo prevečkrat opazile, da ličenje ni bilo primerno. Velikokrat je ličenje bolj ustrezalo večernemu, kot pa dnevnemu make upu. Na osnovi teh opazovanj in ugotovitev sklepamo, da dijakinjam informacij in znanja s področja ličenja primanjkuje. Veliko (47%) dijakinj je mnenja, da je potrebno več informacij o ličenju, 53% pa je prepričanih, da je informacij dovolj.

Večina dijakinj meni, da so naličene lepše (33%) in bolj samozavestne (38%), kar je potrdilo našo drugo zastavljeno hipotezo.

Tudi zadnjo hipotezo so dijakinje potrdile, saj jih 66% najraje liči in poudari oči.

Vsak dan, ne glede na priložnost se liči 57% dijakinj, kar dokazuje, da so rade lepe in urejene.

83 % dijakinj smatra, da tudi poklic, ki ga bodo opravljale, določa način ličenja. V strokovnih šolah pa dijakinjam ne dajo dovolj informacij o tem, kakšen način ličenja je za njihov bodoči poklic primeren.

Tudi same menimo, da je informacij o ličenju premalo, čeprav je veliko revij, ki svetujejo o uporabi kozmetičnih in dekorativnih izdelkov, vendar je strokovnih informacij o postopku ličenja malo, če pa so že, so prezahtevne za laične bralce.

Menimo, da bi morali delodajalci ali država osveščati in poučiti svoje delavce o primernem videzu na delovnem mestu, saj ni vsak make up primeren za vsak poklic. Mogoče bi lahko celo uvedli načela urejenosti v službi, kot jih že imajo nekatere evropske države, npr. Velika Britanija.

Zanimivo bi bilo raziskati, ali mogoče že imajo kje pri nas določena pravila ličenja na delovnem mestu, v šolah...Mogoče pa o tem kdaj drugič.

8. PRILOGE

8.1 Priloga 1: Intervju *MILAN PEJNOVIĆ*

S predsednikom Sekcije kozmetikov pri OZS (Obrtna zbornica Slovenije), gospodom Milanom Pejnovičem smo opravile intervju preko e – pošte. Zanimalo nas je, kako je s poklicem vizažista v Sloveniji. Gospod Pejnovič je z zanimanjem odgovoril na naša zastavljena vprašanja.

Kako je z izobraževanjem vizažistov v Sloveniji in kje ga izvajajo?

Dovolite mi » majhen izstop « iz direktnega odgovora, ki se mi osebno zdi potreben, kot pojasnilo vzroka še drugih nerešenih zadev pri nas v Sloveniji, ko gre za: LIČENJE / VIZAŽIRANJE / ŠMINKANJE / MEJKAPIRANJE / LEPOTIČENJE / LIŠPANJE / se ne spomnim še kakšnega izraza, s katerim bi opisal področje dela iz vašega vprašanja.

Kaj hočem povedati? To, da pri nas še vedno nimamo uradnega - enotnega slovenskega naziva za poklic, ki je zgoraj opisan. Eni pravijo: VIZAŽIST, drugi MOJSTER LIČENJA, tretji MEJKAPIST (make up-ist) in četrti MASKER, kar je za to področje dela nepravilno. Vsa ta zmešnjava je nastala, verjetno zato ker, do pred kratkim, ni bilo niti pravega - uradnega programa za izobraževanje, ki je namenjeno temu poklicu. Seveda, tu ne upoštevam nekatere manj, nekatere bolj kvalitetne nekajdnevne tečaje ličenja.

Odgovor: področje izobraževanja za poklic VIZAŽIST / VIZAŽISTKA je od leta 2005 zastavljeno skozi NPK-je, (Nacionalna poklicna kvalifikacija), ki se je uporabila tudi za izdelavo modulov pri zadnji prenovi programa KOZMETIČNI TEHNIK. Torej, vizažisti/ke se danes lahko izobražujejo v Sloveniji pri izobraževalnih centrih, ki so verificiranih za priprave na preverjanje in potrjevanje za ta NPK poklic in na kozmetičnih šolah, ki lahko razširijo število šolskih ur za bolj podrobno predavanje širše teorije in praktičnega pouka, kakor to predvideva uradni pouk tega predmeta. Glede na to, da se danes srečujete z » bombastičnimi « nazivi posameznih podjetij (AKADEMIJA, PRVA ŠOLA LIČENJA, MEDNARODNA ali EVROPSKA ŠOLA LIČENJA...) potrebno je biti previden in zmeraj pogledati število šolskih ur teorije in praktičnega pouka, ter vsebino programa tega pouka.

Najbolj pomembno je to, da obstoji mednarodna primerjava tega programa in najmanj 120 šolskih ur teoretičnega in praktičnega pouka, nikakor pa ne zgolj demonstracij predavatelja. Vsi učenci morajo osebno, pod budnim vodstvom učitelja čim več delati praktično.

Imajo naši vizažisti dovolj strokovnega znanja?

Ja, zelo lepo in iskreno, pa vendar zakomplicirano vprašanje, če človek želi iskreno odgovoriti. Danes imamo v Sloveniji » mali milijon « : PRIZNANIH, VODILNIH, POSEBNIH, MODNIH in ne vem kakšnih še » oh in sploh « vizažistov / k. Nekateri so končali domače tedenske tečaje, nekateri pa dva ali tri dnevne »vikend paket« tečaje, malo je takih, ki so se prav šolali v tujini (Francija, Italija, Anglija, Nemčija in Amerika), takšni nimajo zgoraj navedenih superlativov, ampak delajo in to zelo dobro delajo. Obstojajo tudi zelo redki naravni talenti, ki ne rabijo veliko učenja, ampak imajo to v sebi in so tudi dobri. Če zadevo skrajšam in povzamem bistvo lahko rečem, da so dobri vizažisti / ke tisti, ki so na

solidno, že prej strokovno podlago, končali resnejše šolanje in prakso. Po tem pa nekaj časa delali pod mentorstvom izkušenega strokovnjaka na različnih področjih ličenja, ter po tem stopili na lastno pot ustvarjalnosti.

Si želite na tem področju kaj spremeniti?

O, ja, veliko tega (seveda, če bi bil kralj ali čarovnik)! Pa tudi, kot navadni smrtnik, ki se z ličenjem (modnim, fotografskim, TV, dnevnim, za posebne priložnosti, Body paintingom - poslikavo telesa...) ukvarja že 30 let. Od tega sem prvih deset let samo delal in se kar naprej učil (to počnem še danes). Šele po tem začel učiti druge.

Spremenil bi:

- navade samooklicevanj, (zgornji superlativi),
- s skupnimi idejami določil pravilni naziv poklica,
- določil največ dva do tri resna centra izobraževanja,
- postavil višje vstopne pogoje za pristop k tem programom izobraževanja (znanja anatomije in fiziologije kože, higijene, mikrobiologije in kulture komuniciranja, psihologije osebnosti, etike, marketinga, tehnologije izdelkov za ličenje),
- postavil enoten program izobraževanja, ki bi vseboval od 250 do 400 šol. Ur teorije in praktičnega dela, pa po končanem šolanju še 80 ur dela na različnih področjih ličenja,
- postavil bi tekmovanja v več kategorijah ličenja (profesionalno, poklicno, šolsko...),
- za posebne titule pa nastop pred priznano komisijo.

No ja, to so samo sanje. Morebiti se komu posreči, da jih uresniči!

8. 2 Priloga 2: Intervju **SASA GODEJŠA**

Na predlog naše mentorice smo se odločile, da navežemo stik z vizažistko Sašo Godejšo, ki nam je bila pripravljena pomagati. Najprej smo jo poklicale in se dogovorile za srečanje v prijetnem lokalu sredi Ljubljane. Izvedele smo veliko zanimivih podatkov, nasvetov in prigod, ki jih je doživela. Menimo, da bo ta intervju popestril našo raziskovalno nalogo in dal javnosti drugačen pogled na delo vizažistov. Tisti, ki poznajo Sašo Godejšo, je nimajo samo za dobro vizažistko, ki je študirala v tujini, temveč tudi za dobro in nežno vilo, ki s svojimi čarobnimi čopiči lepša svet.

Slika 17: Ga. Saša Godejša

Začetek njene poti....

Najprej sem naredila srednjo ekonomsko šolo, potem sem se vpisala na študij organizacije dela, kasneje pa spoznala, da to ni zame. Nesmiselno se mi je zdelo siliti v nekaj česar v življenju ne boš počel z veseljem. Po enoletnem študiju sem čutila neko potrebo, da naredim nekaj iz sebe. Nisem vedela, kaj bi, sploh se nisem našla v nobenem poklicu. Ko sem kasneje odšla v London, sem spoznala, da hočem početi nekaj v povezavi z modo, v bistvu sem hotela ličiti. Že kot otrok sem imela rada ročna dela (kuhanje, pečenje piškotov), veliko raje sem barvala kot risala, bila vedno v naravi in nisem odraščala kot princeska, nikoli v mestu. V puberteti sem vedno ličila moje prijateljice. Bivša sošolka, ki je zdaj tudi novinarka, je odpotovala v Anglijo in me povabila naj pridem za njo.

Ali Vam je bilo v Londonu všeč?

Ja zelo in ga tudi zelo pogrešam. Ljudje so drugačni in imajo drugačen način vsakdanjega življenja. Tam je veliko svobode, kjer lahko iščeš inspiracijo iz okolja, v katerem živiš. Pri njih je toliko različnih kultur, da zamisli ne primanjkuje. Vsakdo, ki pride v London, želi narediti nekaj novega. V Sloveniji pa si prisiljen biti ves čas inovativen in drugačen. To lahko kmalu postane rutina, saj je vse za nas takoj dobro. Ko sem začela s šolanjem, me je zelo presenetilo, da to jemljejo resno, saj imajo bolj profesionalni pristop. To je pogoj za uspešno delo, ker te tam opazuje in ocenjuje na milijone ljudi.

Kakšen je bil študij, kako dolgo je trajal?

Ta študij je samo v Londonu in je ena izmed redkih visokih šol s področja ličenja.

Na začetku sem imela težave z angleščino, zaradi strokovnih besed. Približno pol leta sem se navajala, kasneje pa se privadiš vsega. Pomembne so bile sošolke, ki so bile iz različnih držav (Kitajska, Kanada, Japonska, Indija) s katerimi sem se poistovetila. Imela sem tudi dva sošolca, ki sta bila iz Japonske in Anglije, oba pa sta danes zelo uspešna.

Študij je trajal tri leta. Veliko smo imeli praktičnega dela, veliko seminarских in raziskovalnih nalog. Ni bilo toliko učenja na pamet in teorije. Učili smo se o različnih kulturah, kako ljudje sprejemajo lepoto, vsi si želijo iluzijo in na ta način prodajajo kozmetične izdelke (kreme, ličila). Želijo nam predstaviti merila za popolnost. Vemo pa, da ti ideali niso dosegljivi, ampak jih vseeno kupujemo.

Pristop v Londonu je individualen. Že pri sprejemnih izpitih sem imela pet intervjujev, v bistvu s petimi različnimi ljudmi, z Make up artistom (želel je izvedeti, zakaj sploh želim to delati), z osebo, ki se je ukvarjala s študenti iz tujine, učitelji, koordinatorji in ravnateljem. Preden te sprejmejo, želijo vedeti, kdo si, kaj želiš početi, ker ne želijo sprejemati nekoga, katerega bodo šolali, potem pa tega poklica ne bo opravljal. Seveda se ti življenje lahko spremeni, ampak vseeno želijo vedeti, da si ti tega res želiš. Tam so me tudi prvič vprašali, kje se vidim čez pet let. Moj odgovor je bil, da hočem delati kot make up artist in raziskati ta svet. Tega me v Sloveniji še nihče ni vprašal.

Slika 18: Ga. Saša, Anja, Jerneja

Ali Vas moti, da lahko nekdo postane vizažist preko tečaja, Vi pa ste doštudirali?

Na nek način me moti, ker je zadnje čase pri nas poplava vizažistov. V Sloveniji je lahko vizažist vsakdo, ki si kupi tri čopiče, nekaj pudra in ima veze.

Priznane kozmetične hiše imajo izobražene prodajalce na tem področju, saj s svetovanjem privabijo in svetujejo strankam, da se vrnejo. Tam je vse bolj razvito in ljudje so bolj ozaveščeni, saj vedo, da stranke svoj denar zapravljajo za nekaj nepotrebnega.

Kakšna Vaša zabavna dogodivščina?

Vedno imaš vzpone in padce in vedno se učiš, ljudi pa moraš spoštovati in jih občutljivo spremljati. Neka gospa si je želela, da bi jo naličila kot, osebo v Moulin Rouge, ki jo je igrala Nicole Kidman. Iz filma se spominjam, da je tisti make up zelo izrazit. Ko sem končala z delom, se je pogledala v ogledalo in me takoj prosila za robčke ter se obrisala. Predstavljala si je make up mnogo nežnejši in veliko bolj senzibilen. Vsakdo ima različno predstavo o make upu. Če delam z manekenkami, jih naličim po svoje, saj so za to plačane in samo posojajo svoj obraz. Kadar pa delam make upe za različne priložnosti, se s stranko posvetujem, ker

želim izvedeti pričakovanja in želje vsakega. Pomembno je namreč, da se vsaka stranka v njem dobro počuti na svoj poseben dan.

Ali počutje in karakter osebe, ki jo ličite, vpliva na make up?

Vedno gledam celoto. Ni nujno, da je naličena v barvi obleke. Vselej najbolj poudarim oči, saj so le-te najmočnejši komunikator med nami. Veliko žensk pri nas sploh ni bilo vzgojenih na ta način, da bi sploh vedele, kako skrbeti zase, niti za svojo kožo. V Londonu je razlika predvsem v tem, da je višja mentaliteta ljudi kar se tega tiče. Mogoče zaradi tega, ker je preveč medijev in so ženske prisiljene biti urejene, nekatere ne pridejo niti v službo nenaličene. Pri njih je to nekakšna vsakodnevna etika, pri nas pa je cenjena neka preprostost oz. naravnost, ženske smo lepe, kakršne smo.

Kakšen je Vaš postopek ličenja ?

Vedno najprej očistim obraz (vsaj tonik, krema), da naredim na koži bariero (pregrada), kasneje korektor pod očmi in tam, kje je potrebno. Puder nanese prav tako na oči in nos. Preidem k obrvem, saj so okvir našega obraza, nato jih razčesem in osenčim, kar izgleda bolj naravno. Vedno najprej vprašam, če je potrebno populiti obrvi, kajti to je le obraz in moramo biti do njega spoštljivi. Nikoli ne pulim obrvi do tanke črte, ampak vedno do neke mere. Ko končam z obliko obrvi, začnem s poudarkom oči, sledi senčenje obraza. Najprej naredim korekturo in vse, kar spada zraven, dodam še rdečilo za lička, za ustnice pa uporabljam večinoma gloss. Če ima ženska izrazito lepe ustnice, uporabim še šminko.

Ali čutite kakšno razliko med Vami, ki ste študirali v tujini, in med kolegico, ki je študij ličenja opravila pri nas?

Nočem se primerjati z drugimi. So določene, ki delajo zelo lepo, so pa tudi nekatere, ki delajo, kar nekaj, in to me zelo moti. Če se odločiš, da narediš nekaj profesionalno in si zato tudi plačan, se boš zato tudi zelo potrudil. So tudi kozmetičarke, ki se zelo potrudijo in ti predstavijo nove izdelke, sledijo zadnjim trendom...

Ali v tujini obstajajo predpisi oz. priporočila glede ličenja?

V tujini sem delala za neko firmo in sem imela točno določeno, kaj lahko nosim, kakšno uniformo, točno določeno kodo oblačenja in enako je tudi v večini podjetij, kot so banke, trgovine, večjih trgovskih podjetjih. Vsako podjetje ima tudi določeno, kakšen make up lahko uporabljajo.

Katero znamko kozmetičnih izdelkov uporabljate pri svojem delu ?

Vedno in največ uporabljam Bobbi brown in MAC-Cosmetics. Imam nekaj zaloge, ki jo kupim v tujini, vedno pa so nove barve in novi izdelki, tako da ne porabim vsega.

Ali svojim strankam svetujete, kaj naj uporabljajo, kje naj kupijo?

Zelo rada jim svetujem, saj se v Slovenji že lahko zelo veliko kupi.

Ali je ta poklic dovolj cenjen in imate dovolj dela v Sloveniji?

Mislím, da ne. Tu se dela večinoma v videospotih in reklamah, nekaj malega pa tudi v gledališčih. Pri nas ni urejene politike ljudi. Maskerji, kozmetičarke imajo bolj urejeno, saj se ravnajo po svojih vzornikih, ker hočejo biti bolj uveljavljeni oz. bolj razširjeni. V tujini so agencije, ki skrbijo zate, te podpirajo, saj vedo, v katerem področju si najboljši. Ne delaš vsega, ampak se specializiraš za eno stvar, v kateri si najboljši. To stvar razvijaš in postajaš vedno boljši.

Ali v Sloveniji delate kot priložnostna vizažistka ali ste pod okriljem kakšnega kozmetičnega salona ?

Sem bolj priložnostna. Odzivam se na klice, delam za reklame, videospote, gledališče, predvsem pa ličim znane osebnosti, kot so Nina Osenar, Anja Rupel in drugi. Trenutno pa delam s Primožem Ekartom, ki ima monodramo, naučila sem ga , tako da se zna sam naličiti.

Ali se Vam zdi plačilo za to delo realno ?

Dokler delaš za časopis, ne. Ljudje še vedno mislijo, da si ustvarjaš svoje ime, ker delaš za njih, kar je na nek način res. V Sloveniji dobiš dosti boljše službe zaradi imena. Dobrih služb pri nas ni, vendar lahko zaslužiš pri reklamah (ki delajo tudi za tujce), ampak te so zelo zasedene. Po navadi so vizažistke dekleta ali žene režiserjev ali naročnikov in so le redke izšolane. Zaslužijo pa lahko tudi od 300 do 500 € na dan.

Kako izkoristite Vaš prosti čas ?

Imam zelo malo prostega časa, kadar ga imam, pa ga izkoristim s svojo štiriletno hčerko Amber. Tudi ona, kljub svoji mladosti, že stopa na rahlo po mojih stopinjah.

Slika 19: Skupinska slika

Iz intervjuja smo pridobile veliko znanja in zanimivih informacij, saj smo podatke izvedele iz vidika Go. Saše Godejše, ki je umetnost ličenja doživela zunaj naših meja. Potožila je, da je Slovenija premalo dovzetna za ličenje, kot vsakodnevno opravilo (umivanje zob, osebna higiena,...). Vse smo se strinjale, da na make up ne vpliva samo barva obleke ali oči, ampak tudi karakter in osebnost osebe, počutje,... Še vedno menimo, da je pri nas cenjena nekakšna preprostost oz. naravnost, v tujini (Anglija) pa je to vsakodnevna etika. Želimo si, da bi svojemu obrazu posvečale večjo pozornost, saj smo lahko z majhnimi popravki še lepše kot smo.

8. 3 Priloga 3: *ANKETA*

Smo dijakinje Srednje zdravstvene šole Celje, smer kozmetični tehnik. Odločile smo se, da izdelamo raziskovalno nalogo z naslovom »Zrcalce, zrcalce na steni povej...«, zato Vas prosimo, da nam pri tem pomagate s to anonimno anketo. Že vnaprej se zahvaljujemo. Prijetno reševanje.

Starost: _____ let

Šola in program: _____

Obkrožite ustrezno črko pred vašim odgovorom!

1. Ali se ličite?

- a) da
- b) ne

2. Kdaj se ličite? Izpolnijo samo tisti, ki so pritrdilno odgovorili na 1. vprašanje.

- a) vsak dan (vedno, ne glede na priložnosti)
- b) samo za v šolo
- c) samo za posebne priložnosti
- d) drugo _____

3. Ali menite, da je način ličenja potrebno prilagoditi različnim priložnostim?

- a) da
- b) ne
- c) ne vem

4. Ali smatrate, da tudi poklic, ki ga boste opravljali, določa način ličenja?

- a) da
- b) ne
- c) ne vem

5. Zdaj se ličite? (možnih je več odgovorov)

- a) naličena sem lepša
- b) z ličili sem bolj samozavestna
- c) ker je to moderno
- d) ker to počnejo tudi sošolke in prijateljice
- e) drugo _____

6. Kaj vpliva na vaš izbor barv in način ličenja?

- a) barva oblačil
- b) osvetlitev (dan, večer)
- c) priložnost (šola, praksa, proslava, zabava..)
- d) počutje

e) drugo_____

7. Katere izdelke za ličenje uporabljate? (možnih je več odgovorov)

- a) korektor
- b) puder
- c) šminka, lip gloss
- d) senčilo za veke
- e) svinčnik za oči
- f) tuš (maskara) za trepalnice
- g) senčilo za lica
- h) drugo_____

8. kateri del obraza najbolj poudarite?

- a) ustnice
- b) oči
- c) lica
- d) nič
- e) drugo_____

9. katero kozmetiko za ličenje uporabljate?

- a) priznane blagovne znamke
- b) cenejše izdelke
- c) različno
- d) ne uporabljam nič
- e) drugo_____

10. Kdo vam svetuje o uporabi kozmetike?

- a) starši
- b) sošolke, prijateljice
- c) revije
- d) kozmetičarka
- e) drugo_____

11. Ali menite, da bi potrebovali več informacij o ličenju?

- a) da
- b) ne

9. Seznam uporabljene literature

1. Gec, Evgen, SKRIVNOSTI LEPOTE, Samozaložba, Koper 2006 (str. 14 – 21)
2. <http://www.lekkozmetika.si/gosh/si/nasveti/>
3. <http://www.planet-lepote.com/2.html>
4. <http://www.viva.si/clanek.asp?id=635>
5. <http://www.fiftiesweb.com/fashion/eye-make-up.htm>
6. <http://www.makeup.is/myndir.htm>
7. http://www.maccosmetics.com/templates/looks/looks_landing.tmpl
8. <http://www.carpus-makeup.si/>
9. <http://www.trpkova.com/make-up-party.php>
10. <http://images.google.si/imgres?imgurl=http://www.dorotabuczel.com/images/makeup119web2.jpg&imgrefurl=http://www.dorotabuczel.com/makeupheadshots.html&h=400&w=266&sz=62&hl=sl&start=294&tbnid=UWHfGSf0n0g1xM:&tbnh=124&tbnw=82&prev=/images%3Fq%3Dmake-up%26start%3D280%26ndsp%3D20%26snum%3D10%26hl%3Dsl%26sa%3DN>
11. http://bor.czp-vecer.si/vecer2000_XP/2004/03/16/2004-03-16%20STR-33-33%20MX-01%20IZD-01-02-03-04-05-06%20PAG-ZAPOSLOVANJE.PDF